

KARIN SMIRNOFF

návrát
domů

Přeložila Lucie Olešová

≡ KNIHA ZLIN

Návrat domů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihazlin.cz
www.albatrosmedia.cz

 KNIHA ZLIN

Karin Smirnoff

Návrat domů – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

KARIN SMIRNOFF

návrst domů

—

Přeložila Lucie Olešová

≡ KNIHA ZLIN

This translation was published with a subsidy from
the Swedish Arts Council, gratefully acknowledged.

SWEDISH
ARTSCOUNCIL

Když ve tmě
vidím hvězdu
a napadne mě
kolik času uplynulo
myslím
na tebe
Dej mi znamení
Čekám

ELISABETH RYNELL
Ze sbírky Nattliga samtal

Nakladatelství Albert Bonniers Förlag, 1990

Jedna

Bratr umřel a mě tady nechal.

Lano povolilo. Sklouzli jsme. Spadli jsme.

Zachytila jsem se v rozsoše stromu. Kolem paže se mi ovinula větev a sykla mi do ucha ty ne janokippová. Paže se mi vytrhla ze sevření. Lano se mi vytrhlo z ruky.

Zmizelo za okrajem útesu jako had.

Na druhém konci hada visel bratr.

Spoléhal se na to že jsem dost silná. Tak jako vždycky.

Visela jsem z útesu s ramenem zaklíněným v zakrslé borovici.

Borovice mi řekla že to bylo o fous. Slyšela to od smrku který to řekl bříze.

Teď jsem visela nad srázem a poslouchala jsem jak se jeho tělo s výkřiky odráží od skalních výstupků.

Ztichlo všechno kromě stromů.

Ty se ve větru chvěly hrůzou.

Okřikla jsem je ať zmlknou.

Dvě

Mívali jsme fotku. Když jsme byli malí stávala na prádelníku v salonu.

Na každé narozeniny dala nás dva matka vyfotit znovu.

Když nám bylo dvanáct otec chtěl zavést novou tradici.

Na fotce měli být všichni kippovi.

Vypadali jsme jako obyčejná rodina.

Když nám bylo třináct bratr rozrazil otci hlavu lopatou.

Měli jsme zrovna narozeniny. Fotograf už byl objednaný.

Focení jsme nestihli.

Vždycky jsme se na to těšili. Oba jsme sdíleli naději. Že bychom mohli být jako ti na té fotce. Rodina. Soudržnost. Dospívající děti. Pyšní rodiče.

Tos s tou vraždou nemohl počkat až po focení zeptala jsem se bratra.

Prostě to tak vyšlo řekl mi tehdy.

Tos s tou smrtí nemohl počkat až po vánocích zeptala jsem se ho teď. Umřít na vánoce je na hovno. Co chudák angelika. Ta tady teď sedí u krabice kapesníků a neví co s ní bude.

A co bude se mnou zeptala jsem se.

Mám vyšplhat nahoru a taky skočit.

Zastřelit se. Oběsit se. Nebo se utopit.

Mluv ty to už víš.

Jaká je smrt.

Tři

Vánoce musíme oslavit tak či tak prohlásila angelika.

Snesla z půdy krabice s vánočními ozdobami a postavila je v salonu na zem. Teď si hověla v ušáku.

Já jsem si hověla na lavici.

Nechci slavit vánoce zopakovala jsem.

V tom s tebou nesouhlasím řekla.

Angelika chtěla dodržovat tradice. Protože tradice udržují lidi v rovnováze jak říkala.

Bez oslavy vánoc se může stát cokoli prohlásila. Třeba bys začala pít. Já bych možná ani nenapekla.

Ale žádné vánoce s koulemi třpytkami a návštěvami řekla jsem.

Zvedla anděla na niti. Nechala ho několikrát se otočit a vrátila ho do krabice. Některé ozdoby mám po mámě řekla. Taky měla ráda vánoce.

Po mámě zopakovala jsem a uvědomila jsem si že jsem se nikdy nezeptala na její rodinu. Teď jsem to udělala a angelika odpověděla stručně.

Bydleli jsme ve vřstibynu. Vedle zahradnictví. Táta byl automechanik. Měl u nás na dvoře dílnu. Nebo asi ještě má. Dlouho jsem tam nebyla.

A co tvoje máma zeptala jsem se.
Máma se oběsila na půdě. Ty ozdoby jsem podědila.
Nahrabila se vzchopila se a vstala. Bratr máma a to co
v ní rostlo jí způsobilo vrásky na čele.
Je bratrovo zeptala jsem se.
Nejspíš ne řekla. Ale hned za mnou přijel. A já jsem mu
odpustila.
Ale stejně není jeho podivila jsem se.
Ne řekla. Může být i archandělagabriela.
Odkolébala se do kuchyně. Vrátila se s tácem plným jíd-
la. Chlebová placka se sádlem šunkou a kyselými okurka-
mi. Brusinková šťáva káva a talíř sušenek.
Dej si řekla. Jez. Musíš jíst.
Ukousla jsem si šunky. Pomalu jsem ji žvýkala. Do ža-
ludku jsem ji zatlačila kávou.
Někdo zaťukal na dveře.
Dále zavolaly jsme ze salonu.
Dovnitř se vpotácel göranbäckström s obrovským smr-
kem v náručí. Uřízl ho na svém pozemku u moře. Brodil se
závějemi se sekyrou lanem a pilou. Líčil nám jak zápolil.
Kvůli angeličině stromu skoro riskoval život.
Vždyť skoro žádný sníh není řekla jsem. Mohl ses pro
něj klidně vydat v lakýrkách.
Angelika a göranbäckström si vyměnili pohledy.
Chtěl jsem jenom pomoci řekl göranbäckström.
Ale díky za stromek řekla jsem a odešla jsem na půdu.
V pokoji jsem si lehla do postele a zadívala jsem se do
stropu. Byl to už takový můj zvyk. Ležet v posteli a zírat na
strop. Znovu a znovu jsem si v duchu přehrávala co se sta-
lo. Od okamžiku kdy jsem u pily vystoupila z auta a čekala

na johna až po to jak mě ten samý john snesl z kopce a strčil do džípu.

Mohla jsem jít po svých. Nohy jsem měla v pořádku. Jenom promrzlé.

Musíš do špitálu řekl john.

Ne řekla jsem vezmi mě ke kopci ansia. Musím vědět co se bratrovi stalo. Přestala jsem slyšet jeho myšlenky.

Pod útesem se už shromáždili místní. Ellagranová objímala angeliku.

Sanitka je na cestě vyhrkla když si nás všimla. Stála tam dokonce i finka v umělém kožichu a třásla se.

Co ta tady dělá zeptala jsem se johna. Ta s tím přece nemá nic společného.

Bydlí teď u mě řekl john. Nejspíš ji taky zajímá co se stalo.

Aha řekla jsem a pokusila se vystoupit z auta. Brzo ji to přestane bavit a vrátí se do země kalhotových sukní.

Když budeš mlčet bude to míní bolet řekl john a ovázal mi okolo paže šálu jako pásku.

Nebolelo mě to. Ale dovolila jsem mu to.

Měl něžné ruce.

Což bylo vzácné.

Jako bych byla křehká.

Což jsem nebyla.

Göranbäckström a Gunnargran našli bratrovo tělo pod velkým kamenem. Hned u vchodu do opuštěné liščí nory. Neměl žádná viditelná zranění jenom chodidlo mu mířilo špatným směrem. Položili ho na saně a odtáhli ho na Anderssonův dvůr. Seděla jsem vedle něj. V dálce byly slyšet houkačky. Naklonila jsem se nad bratra a začala jsem mu šeptat do pravého ucha.

Nebylo to poprvé.

Už se párkrát stalo že skoro umřel.

Vždycky se probрал.

Bratře řekla jsem tady nemůžeš ležet. Vždyť to znáš.
Když usneš v závěji můžeš umřít.

Uhlazovala jsem mu vlasy za ucho znovaaznovu. Tváře měl růžové jako na výletě k zimnímu moři. Na samém počátku jara kdy na moři byl ještě led. A sněžný třpyt v dubnovém slunci nám vypaloval pihy. Ale teď byl prosinec těsně před vánoci. Obleva sice setřásla sníh z větví ale mráz se pomalu vracel zpět.

Pamatuješ si matčina zlatá pravidla zeptala jsem se. Nikdy nepij studené mléko. Nelehej si do studené postele. Nechoď ven bez čepice. V létě tě sežerou mušky. A v zimě.

Prohlásila jsem že je blbec. Slaboučká krevetka co zase všechno posrala ale to se spraví. Sundala jsem si čepici a natáhla mu ji na hlavu. Jestli má umřít on tak umřu i já a to přece nechce.

Neodpověděl. Lehla jsem si k němu. Přehodila jsem přes něj paži. Ellagranová nás přikryla dekou.

Tak řekla jsem když mezi námi opět začalo proudit teplo. Zvuky okolo nás. Lidské hlasy a šumění stromů utichly. Byly slyšet jenom naše společné plíce. Nádech. Výdech. Nádech. Výdech.

Povídala jsem mu o siriovi. O tom jak egyptané uctívali usira a vikingové obětovali ódinovi. Věděla jsem že bratr by odporoval. Ódin byl přece bůh a ne hvězda. Jenže mlčel.

Thór se ve skutečnosti jmenoval bratr řekla jsem. Podle legendy ho zabil had. Ne nějaký kopec. Byl nesmrtelný. Jako ty.

Zvuky se vrátily. Brebentění smalångeřanů hučení motorů a ostrý vítr. Přišli k nám záchranáři v reflexních uniformách s nosítky. Nadzvedli nám deku. Stiskli mi paže. Posvítili mi baterkou do oka. Řekli že se mám zvednout ale já jsem se přicucala. Museli mi odervat ruce.

Nesmíte ho odnést řekla jsem. Jestli nás rozdělíte umřeme. Rychlým řezem nás oddělili.

Čtyři

Ošetrovna měla za pár týdnů skončit. Věci ležely na hromadách připravené ke sbalení a odeslání jinam. Já jsem seděla na lehátku a čekala jsem na sestrunilse.

Bude to bolet řekl sestranils a podal mi prášky v kelímku. V nemocnici vás můžou uspat.

John se mě taky pokusil přemluvit.

Přece nebudeš zbytečně trpět řekl.

Na to seru řekla jsem. Dělejte co musíte.

Sestranils byl citlivý člověk. Podíval se na mě citlivýma očima.

Nechte toho řekla jsem a odvrátila jsem se.

Klidně si můžete poplakat řekl sestranils. Zabodla jsem oči do jeho jmenovky.

Že ano dodal a nejspíš se podíval na johna. John neměl citlivé oči. V hloubi jeho černých děr se našly leda tak ospalky. Jinak byly vyschlé jako aralské jezero.

Tak už to udělejte řekla jsem.

Pomozte mi ji přidržet obrátil se sestranils na johna. John mě objal kolem těla. Jeho vlasy mě polechtaly ve tváři. Mohli jsme být na jiném místě v jiné době v jiné situaci. Johnovo tělo na mém. Jeho chlupy v mých ústech. Jeho vůně

prosakující mou pokožkou. Záchvěvy rozlévající se z polaví do žil.

Když mi sestranils nahodil rameno přišlo uvolnění. Zaplavila mě bolest a pohřbila mě jako hlína na rakvi. Zařvala jsem. Na několik vteřin všechno zmizelo. Vzpomínky tváře události kopec bratr.

Z bolesti se rodíte řekl bůh.

Pět

V autě cestou do smalångeru se mi pocit nicoty vrátil. John se sice snažil ale mně to bylo úplně jedno.

Je u mě jenom dočasně dělají jí doma rekonstrukci řekl a já jsem se zeptala o kom mluví.

Pirjo řekl.

Aha tamta řekla jsem a dál jsem sledovala úzkou cestu prohrnutou sněhem podél úpatí smalångerského kopce.

Kdyby ten sníh neodhrnuli řekla jsem. Mohl spadnout do závěje.

Sníh za to nemůže řekl john. Bratr šel nahoru dobrovolně.

A co ty řekla jsem. Nemohls nic udělat. Byls přece blízko. Mám pocit jako bys.

Ale do prdele už zaklel a dupl na brzdu tak prudce že motor zhasl.

Spatřila jsem blázna. Divocha. Pod ofinou kterou si obsedantně uhlazoval na stranu byly oči domorodce. Pár černých děr které jako by potlačily všechny ostatní rysy jeho tváře.

Jestli si myslíš že za smrt tvýho bráchy můžu já tak to řekni.

Viděla jsem tě v lese. Stál jsi mezi stromy. A lano povolilo. Prostě jenom tak. I když jsem tam uvázala otcův uzel.

Vážně jsem ho uvázala. Nebo jsem jenom chtěla.

Takže ty si myslíš že jsem to lano povolil abyste oba spadli ze srázu.

Neodpověděla jsem.

Nejen tvůj bratr ale i ty dodal john.

Zavrtěl hlavou. Nastartoval a odvezl mě k pile kde nechal auto té své paničky.

Promiň řekla jsem a položila jsem svou ruku na jeho.

Odtáhl se vystoupil z džípu a práskl dveřmi.

Dovlekla jsem se na místo řidiče. Paniččino auto odjelo. Na zadním sedadle džípu zůstala šála. Natáhla jsem se pro ni. Přitiskla jsem si ji ke tváři. Pořád voněla po bratrovi. Živém bratrovi. Ale teď už jsem tady byla jenom já. Já a vrah z tahlezeměneníprostarý. Tamhle stál. S kyslíkovou bombou. Jako by měl rozedmu plic nebo tak něco. S hadičkou v paži. Připevněnou k jateční pistoli.

Stáhla jsem okno. Zabij mě řekla jsem.

Tebe nehledám odvětil.

Šest

Angelika už byla doma. Seděla na lavici a kňučela.

Já to nechápu řekla. Vždyť se vrátil domů. Co na tom kopci hledal. Kdybych neodjela do práce ještě byl žil.

Kdybych ho nechtěla vytáhnout na laně taky by ještě žil pomyslela jsem si. Přijeli by hasiči s žebříkem a bratra by zachránili. Nejspíš s omrzlým nohama a zlomeným kotníkem. Ale živého.

Jak jsem mohla. Nemohla jsem.

Reagovala jsem instinktivně. Musela jsem ho zachránit.

Nebylo by to přece poprvé. Zachránila jsem ho před alkoholem předávkováním pastoremsilasem společenstvím a svým způsobem i před otcem.

A měla jsem ho zachránit i před strží.

Tentokrát vám to nevyšlo zahřměla hora. Se smrtí jste si na mně zahrávali už víckrát. Byli jste na řadě.

Musíme zavolat nordinovi řekla jsem angelice. Objednat rakev a v kostele zamluvit termín.

Neodpověděla. Jenom se dál kývala jako chovanka v blázinci.

Bratr umřel řekla jsem nordinovi do telefonu. Teď ho vezou do umeá.

Nordin jako obvykle nic zvláštního neřekl pro něj byla smrt denní chleba. Zabručel něco o vánocích a silvestru. S pohřbem budeme muset počkat až po svátcích.

Pastorka má teď taky volno řekl nordin. Ona totiž jak se to říká. Vyhořela.

Pastorka vyhořela jako kostelní svíce a bratr ležel v mrazáku v márnici.

Rozhodla jsem se že tam zajedu.

Vydala jsem se do umeň aniž bych se angeliky zeptala jestli chce jet taky.

Cestou jsem myslela na dianu. Nechtěla jsem na ni teď myslet. Ani na jussiho. Dřív nebo později mě stejně zase doženou.

Nebyli to lidé na které se zapomíná. Byli to lidé kteří se vytěšňují.

V márnici to nevypadalo jako ve filmu. Zprv se to tam nejmenuje márnice nýbrž patologie a taky není možné přijet bez ohlášení jak mě poučila paní na recepci.

Ale můj bratr je asi mrtvý řekla jsem. Teda nejspíš.

Omluvila se zavřela okýnko a zvedla telefon.

Když to položila znovu jsem na ni zaťukala.

Zavolejte si a objednejte se na konkrétní čas řekla a podala mi papírek s telefonním číslem.

Hovory přijímali mezi osmou a desátou. V pondělí a ve středu.

Seděla jsem bezradná v autě na parkovišti a motor běžel naprázdno. Nakonec jsem dospěla k závěru že musím dianě zavolat. Zemřel jí strýc. Vždyť mu přijela na svatbu až do kukkojärvi. Teď čekala že se vrátím za ní a jussim nebo se jí aspoň ozvu.

Neměla jsem telefon. Spadl ze srázu a pohřbil ho sníh. Ne že by mi chyběl. Nedostupnost byla osvobozující. Rozjela jsem se do centra. Zaparkovala jsem na svažité ulici a vešla jsem do hotelunarohe.

Budete platit kartou zeptala se recepční.

Hotově řekla jsem a dostalo se mi pohledu.

Bankovky vám nevoní otázala jsem se.

O to nejde řekla. Ale od příštího týdne už bereme jenom karty.

Ale teď i hotovost řekla jsem.

Ano řekla. Tak vidíte řekla jsem.

Pokoj byl zařízený ve stylu moře. Na chodbě mě jímala mořská nemoc. Sedla jsem si na postel a přečetla si pokyny pro hosty. V zásuvce jsem našla bibli.

Náhodně jsem zalistovala. Jako když zemřela matka. Listovala jsem a hledala jsem slova. Hledala jsem útěchu ale nacházela jsem vzduchoprázdno. Jako bych nikdy neprožila smutek. Jako bych nevěděla jaké to je.

Po mně ti určitě smutno bylo ozval se kůň. A po nás přidaly se krávy.

Běžte pryč řekla jsem.

Půjdu-li údolím stínu smrti. Ničeho zlého se nebudu bát.

Byla bych radši tam než tady. Kéž bychom oba byli buď tam nebo tady.

Když věřící kráčí vstříc smrti bůh ho drží okolo ramenou říkala matka. Takže se není čeho bát. Ale nevěřící. Na toho čeká peklo pomyslela jsem si.

V bratrově peněženke byl tlustý svazek bankovek. Vytáhla jsem ji z kapsy bundy a vysypala jsem její obsah na

přehoz postele. Kromě bankovek měl bratr spoustu různých karet. Z benzinky ze supermarketu ze samoobsluhy z knihovny kreditku řidičák. A polaroidku. Fotku nás dvou na zápraží stavení u kippů. Kolik nám tehdy mohlo být. Asi jedenáct. Byli jsme oba ostříhaní na kluka. Kratší vzadu a delší vpředu. Nešlo nás rozeznat. Já jsem měla na levém prsteníčku prsten s lebkou. Dárek od fantoma. Jinak jsme měli stejné oblečení a stejný vzdorovitý výraz.

V boční kapse jsem našla dokonce několik telefonních čísel. Ručně popsané papírky bez jmen. Všechno kromě naší dvojčecí fotky jsem vrátila zpátky.

Zapnula jsem televizi. Přepínala jsem kanály hledala jsem zprávy. Válku a hladomor. Něco u čeho bych si mohla pobřečet. Oči afričanů obsypané mouchami nebo děti vyplavené na břeh. Ale dokonce i ve zprávách byly vánoce za dveřmi. Letošní hit. Elektrické kolo.

Půl hodiny předtím než jsem se rozhodla vyrazit do hotelového baru jsem zvažovala různé způsoby sebevraždy. Prášky oběšení utonutí zastřelení. Možnosti tady byly. Dospěla jsem k závěru že nejlepší by bylo se zastřelit. Zvířata jsem střílet uměla. Věděla jsem že čistý průstřel znamená rychlou smrt. Zbývalo vyřešit otázku vhodné munice. Střelivo hammerhead bylo moje oblíbené.

Bar byl poloplný polozpitých lidí. Většina očividně přišla rovnou z kanceláře. Někteří seděli ve skupinkách. Ostatní po dvojicích. Nikdo nebyl sám pokud jsem dobře viděla.

Pojďte ke mně všichni co se namáháte a jste obtíženi břemeny a já vám dám odpočinout.

Vyčníval z davu ale ne že by vypadal vysloveně jinak. Bylo to tím jeho pohledem nebo snad slunečními brýlemi.

Jeho jemná mluva klouzala do uší hladce jako víno. Moc se nevyptával. Mluvil hlavně o sobě. Na všechno měl odpověď.

I veverčí prdel říká zajímavější věci prohodila jsem po nějaké době.

Cože zamrkal.

Máš hezký obroučky řekla jsem.

Sundal si brýle. Nutila jsem se neodvracet zrak když se usmíval. Když vyprávěl o svých dětech. Když vyprávěl o své práci. Když vyprávěl o své manželce která odjela na služebku do osla. On sám je tady na konferenci. Žije kdesi na jihu.

Půjdeme zeptala jsem se.

Půjdeme kam zeptal se.

Nahoru k tobě.

Teď podivil se.

Jo kdy jindy.

Tři sta dvanáct řekl.

Za chvílku přijdu řekla jsem a odešla jsem do svého pokoje. V koupelně jsem se v zrcadle podívala na sebe. Na bratra.

Kde jsi hlesla jsem.

Někde ve tmě odpověděl.

V pekle zeptala jsem se.

Ne to asi ne. Spíš v nicotě. Jako bych ležel v prázdné rakvi ve tmavé místnosti. A je tady příšerná zima.

Jsi v márnici řekla jsem. Zítra tě přijdu navštívit.

Fajn řekl. Odvez mě domů. Už mě to tady nudí.

Vyšla jsem nahoru do patra.

Chlápek jménem tobias se zaměstnáním v pojišťovně mi otevřel v boxerkách a tričku. Jeho ústa chutnala po zubní pastě a alkoholu.

Chráníš se zeptal se.

Jasně řekla jsem.

Nerad bych měl někde další děti chápeš.

Zasmál se sám sobě a dodal že člověk se může zasmát sám sobě když se nikdo jiný nesměje.

Moje dítě a já jsme se zadívali z okna. Protože městské nebe sice prosvětlovaly pouliční lampy a neony ale sirius pro nás pořád zářil. Psí hvězda. Osmcelýchšest milionu světelných let od slunce. Já jsem byla osmcelýchšest milionu světelných let od země.

Proč se tak trestáš zeptalo se moje dítě

Pokud se rodíme z bolesti řekla jsem. Tak se z bolesti možná můžeme zrodit znovu.

Tam a zpátky. Naposledy zasténal. Potom by byl konec.

Kdyby se nezeptal jestli mě může počurat.

Jasně řekla jsem.

Ale půjdeme do sprchy řekl. Musíme brát ohledy na uklížečku.

Sedm

Jak hluboko musím klesnout zeptala jsem se boha a bůh odpověděl.

Osm

Vrátila jsem se k sobě na pokoj. Posadila jsem se na postel a začala přepínat kanály. Když mě reklamy přestaly bavit vzala jsem do ruky tobiášův mobil. Vypadal nový a nebyl uzamčený kódem.

Opil se chlastem z minibaru a usnul uprostřed líčení toho jak úžasnou má matku. Teď mu mobil několik hodin chybět nebude.

Začela jsem se do jeho zpráv ale brzo mě to přestalo bavit. Většinou psal manželce. Ženě kterou miloval nade všechno.

Aspoň teda měla stejné příjmení jako on. Ani jednou mu neodepsala.

Mně to jussi taky nezvedl ale diana.

Ahoj řekla jsem to jsem já. Volám z cizího mobilu.

Mami vydechla.

Přikryla jsem dlaní mikrofon. Něco mi nejspíš zaskočilo. Rozkašlala jsem se a začala jsem se dávit.

Mami zopakovala diana jak jsi na tom. Už mluvila s angelikou. Věděla co se stalo.

Nejsi zraněná vyhrkla. Chceš abych přijela. Můžu si pronajmout auto nebo by mě jussi možná přivezl. Dělá si šile-

né starosti. Aspoň že martin a satu jsou v pořádku. Haló mami jsi tam.

Nakonec se mi podařilo vypravit ze sebe několik slov. Řekla jsem pravdu. Že jsem ztratila mobil a tenhle jsem si půjčila od jednoho hotelového hosta. Stojí tady vedle mě dodala jsem. Takže nemůžu mluvit dlouho. Zavolám ti zítra. Jenom co seženu nový mobil.

Potom jsem to položila.

Několikrát se mi ještě snažila dovolat ona i jussi. Vypnula jsem zvuk. Potom jsem zvedla záchodové sedátko. Položila jsem ruku na porcelán a mlátila do ní sedátkem dokud mi nezačaly krváčet klouby.

Devět

Márnice byla místo pro mrtvé. Těla ležela úplně jako ve filmu v mrazicích boxech se jmenovkami. Na jednom se psalo kippo. Objednala jsem se na přesný čas.

Před odchodem z hotelu jsem nechala mobil tobiase-zkonference na baru. Očividně napsal pár nových zpráv. Většinu své manželce. Zdálo se že mají otevřený důvěrný vztah. Dokonce se jí svěřil že ve sprše močil na cizí ženu a přitom myslel na ni.

Kopii zprávy pro jistotu odeslal i do skupiny kolegů z kanceláře.

Sedací souprava pro truchlící byla v márnici vedle místnosti určené k poslednímu rozloučení. Tam se vozila těla ke konečnému sbohem.

Požádala jsem o soukromí.

Slyšíš mě zeptala jsem se.

Neodpověděl.

Haló. Bratře. Slyšíš mě.

Neviděla jsem nebožtíka poprvé. Viděla jsem třeba už svoje mrtvé rodiče. Bratr vypadal jako obyčejná mrtvola. Bez života. Přetáhla jsem mu látku přes obličej a rozčílila jsem se. Vždyť se mnou mluvil. Slyšela jsem jeho hlas. Přesto už nebyl

nic než tělo. Znovu jsem látku stáhla. Celý rubáš. Ležel tam jako bych to byla já.

Odsunula jsem ho a lehla jsem si k němu. Pod hlavu jsem mu vsunula svoji paži aby nespádl na zem.

Chlad mi nevadil. Poněkud tuhý byl bratr vlastně odjakživa. Ale ten pach. Bratr nikdy nevoněl příjemně. Obklopovala ho éterická směs mastných vlasů špinavého oblečení zatuchlého chlastu kouře potu a nevyčištěných zubů. Jdi se osprchovat říkala jsem mu vždycky když mě ten smrad už dusil.

Čichala jsem abych zachytila pach mastných vlasů špinavého oblečení zatuchlého chlastu kouře potu a nevyčištěných zubů. Šťourala jsem se mu v uchu jestli tam má maz. Nadzvedla jsem mu ruku a čichla k podpaží. Možná jsem mu dokonce promnula prsty na nohou.

Pamatuješ jak jsme stanovali na tom ostrově řekla jsem. V létě mezi druhou a třetí třídou. Ty a otec jste se vsadili. Otec prohlásil že v divočině nevydržíme ani den. Ty jsi prohlásil že vydržíme aspoň týden.

Uprostřed vašeho dohadování se objevil allanberg a přinesl karty a chlast. Hodili do sebe pár panáků. Začali být hlasití a hulákali na nás.

Jestli vydržíte týden dám vám stovku oznámil otec.

Jasně že vydržíme řekli jsme a rozběhli se za matkou do kuchyně.

Sbalíš nám jídlo požádal bratr. Pojedeme stanovat na ostrov.

Nejopilejší řídí prohlásil allanberg.

To ne řekl otec. Řídí jana. Ta řídí dycky.

Přinesla jsem z loďky telefonní seznam. Odjeli jsme k moři.

Z břehu to na náš ostrov nebylo daleko. Naskládali jsme do loďky spacáky stan a batoh s proviantem.

Za normálních okolností bychom to odveslovali sami.

Já vás tam hodím řekl otec. Když vstoupil do loďky zapotácel se. Pak se zase narovnal a svalil se na sedátko.

Bratr vystoupil jako první. Hodila jsem mu spacáky a pytel se stanem.

Poděj mi batoh řekla jsem otci když už jsem taky stála na břehu.

Batoh podivil se. Snad si nemyslíte že si budete užívat týden na opuštěném ostrově s plnou penzí řekl a rozchechtal se. Stáhl lano do loďky a vzal do zaječích.

Vzpomínání mě unavilo. Chvíli jsme odpočívali. Možná jsme usnuli.

Nejdřív tam jenom stála jako by nechápala. Mrtvý člověk a živoucí mrtvola na jednom a tom samém lehátku.

Pojďte řekla a pomohla mi bratra zase narovnat. Společnými silami jsme přikryly jeho vyhublé tělo. Na odchodu mě objímala kolem ramenou. Měla teplou ruku. Z celého jejího těla vyzařovalo teplo. Opřela jsem se o ni. Dovolila mi léčit se chvíli jejím teplem.

Vyšla jsem na ulici. Jako bych skočila do díry v ledu.

Cestou domů jsem si vybavila šalomounovu prosbu.

Šalomoun byl matčin oblíbenec. V jeho knihách bylo všechno. Kobylky nebeská mana pád člověka a smrtící krupobití.

Sedávala u mé postele a čítávala nám. Když jsme ještě byli malí a spávali jsme spolu v jedné posteli. Bratr mi vždycky vklouzl ukazováčkem do dlaně. A tajil dech když boží hněv trestal zemi.

Copak to nechápeš řekla jsem. Když sis vzal bratra vzal sis i mě.

Zase si hraješ na to že bůh je živý ozval se bratr.

Takže ty nejsi pryč zeptala jsem se.

Ale jo řekl. Nechal jsem se umýt těsně předtím než jsi přišla.

Bratrův hlas utichl. Někde žije. To mi stačí.

Deset

S novým telefonem jsem byla zase dostupná. Märtiljungqvistová mi hned zavolala.

Já vím že držíš smutek a tvého bratra mi je opravdu líto ale potřebujeme lidi. Kdy můžeš začít.

Možná po pohřbu řekla jsem.

A co předtím opáčila. Chybí nám lidi na víkend.

Onen víkend byl vánoční.

Slíbila jsem angelice že s ní oslavím vánoce řekla jsem. Má už vyzdobeno a napečeno. Vždyť ji znáš.

Tak co na boží hod řekla. Nebo na štěpána. Nebo oboje.

Můžu to promyslet zeptala jsem se. Po stole lezl brouk. Asi se probudil když jsem přinesla dřevo. Ukončila jsem hovor a nabídla jsem broukovi prst. Posadila jsem ho na linku a zavolala jsem na angeliku.

Kde máme cukr.

Ve spíži odpověděla mi z pokoje.

Vydala jsem se hledat. Brouk korzoval po lince. Došel až k okraji a u mé ruky se zase otočil.

Nic jsem nenašla zavolala jsem. Angelika se dokolébala do kuchyně a zeptala se mě co vymýšlím. Však už je skoro všechno upečeno dodala a rozplácla brouka pěstí.

Ne zaječela jsem co děláš. Nemůžeš ho jenom tak zabít.
Podívala se na svoji ruku. Smetla broučí mrtvolku do
dřezu.

Promiň řekla jsem. Nechtěla jsem.

Poplácala mě po rameni a přešla k lednici. Jestli máš chuť
jíst tak uvařím. Koupila jsem i víno.

Rozhlédla jsem se. Angelika se už motala okolo sporáku.
Posadila jsem se na starožitnou dřevěnou lavici a zeptala
jsem se jí jestli můžu pomoci. Mohla jsem leda tak houpat
nohama a pít víno s obrázkem lovce na etiketě.

Buch buch na dveře brzo přijde vánoční skřítek. Když
nikdo nevstoupil angelika křikla dále a lukas nezačal ště-
kat protože byl taky mrtvý šla jsem do předsíně a otevřela
jsem.

No teda ahoj jano.

Čau.

Nebyl to vánoční skřítek. Byl to santa úchyl.

Můžu dál.

Za chvílku budeme jíst řekla jsem a kývla jsem směrem
ke kuchyni.

Nevadí řekl a udělal krok vpřed.

Držela jsem dveře skoro zavřené.

Neboj řekl nebudu otravovat dlouho. Chci se jenom na
něco zeptat.

No ne ahoj jakobe ozvala se za mnou angelika. Pojď dál
naleju ti víno za chvílku budeme jíst.

Prostřela pro tři. Posadili jsme se a mě napadlo se po-
modlit.

Máme to tak ve zvyku prohlásila jsem a sepjala jsem
ruce i když naposledy to bylo před minimálně dvaceti lety.

Děkuji ti pane za to že se můžeme podělit o tu trochu jídla co máme.

Náš host za jídlo nepoděkoval seděl mlčky se sepjatýma rukama.

Den sytosti si málokdy pamatujeme. Den sytosti je dnem žízně řekla angelika a jediným lokem vypila sklenici vína.

Gw je skutečný znalec vína jestli to nevíte dodala.

To je kdo zeptala jsem se.

No přece gwpersson. Ty ho neznáš. Píše detektivky a v televizi řeší vraždy.

Ne řekla jsem já televizi nesleduju a detektivky nečtu.

Tak co čteš zeptal se jakobstenvall.

Bibli a lovecký zpravodaj řekla jsem.

Gw taky loví. Aspoň něco společného máte řekla angelika.

Přisunula ke mně tác s jídlem. Ukrojila jsem si kousek sekané plátek jsem položila na talíř a přidala k němu bramboru rudé brusinky a opečené cibulky. Pak jsem tác zase odsunula a vysloužila jsem si pohled.

Prosím jakobe řekla angelika a pohostinně se usmála.

Jako by pod stolem zavrčel lukas.

Takže ozvala jsem se po pár soustech. Co jsi nám chtěl říct.

Jakobstenvall hltal dokud nebylo všechno jídlo sněžené a poslední zbytky omáčky vyškrábané.

Dobrota že řekla angelika a podívala se na mě.

To jo řekla jsem. Velká.

Máme ještě zeptal se jakobstenvall a podíval se mi do tváře do mého odjištěného kalašnikovu.

Angelika nám dolila víno a jakobstenvall se zeptal jestli by teda mohl dostat aspoň sklenici mléka. Ratatata.

Když žravá mašina zpracovala přídavek a konečně nasycená se rozvalila tak pohodlně jak to bylo na dřevěné židli možné začalo i angeliku zajímat co se stalo.

Nevím jestli se něco stalo začal jakobstenvall ale petra zmizela.

Jak jako zmizela řekla jsem.

Ráno nepřišla do práce vysvětlil. Každý den jí jezdím k benzince na kole naproti ale dneska tam nebyla. Musela za ni zaskočit jakásiinger. Otevřeli až v osm. Byla tam fronta.

Tak je asi nemocná ne řekla jsem.

Není řekl. To by jim zavolala. Ale možná je mrtvá. Jako tvůj bratr.

Kam by zavolala řekla angelika.

Na benzinku.

Co ty o tom víš řekla vyslychající.

Jakásiinger říkala že jim nevolala. Tak jsem k ní zajel na kole a zazvonil jsem. Neotevřela mi.

Podíval se na mě vypadal napůl šílený. Je mi líto že tvůj bratr zemřel řekl. Všechny to překvapilo. Prý jsi u toho byla. No a teď je mrtvý.

Petra možná taky odsekla jsem. Nebo se s tebou nechce vidět.

Podíval se na mě. Prudce vstal a odešel.

Počkej zavolala angelika máme i dezert. Slyšely jsme bouchnutí dveří.

Ojéje řekla angelika co se stalo.

Jakobstenvall řekla jsem. Praštěný jako albín v angole.

Zavolaly jsme petře která to nebrala a přesunuly jsme se do salonu. Angelika s sebou vzala sbírku desek.

Co chceš poslouchat zeptala se.

Co máš zeptala jsem se já.

Lassestefanz vikingarna rolandz thorleifs nebo ulfur-
bans.

Radši něco neutrálního řekla jsem.

Já klasiku nesnesu řekla angelika. Tohle je moje hranice
dodala a zvedla desku s vivaldim.

Roční období. My to ještě máme.

Očividně řekla angelika. Proč tě to překvapuje.

Když jsem byla malá dali mi vybrat na jaký nástroj budu
hrát. Protože tady byli jenom učitelé klavíru houslí a har-
moniky vybrala jsem si housle.

To vrzání otrásla se angelika.

Přesně přitakala jsem. Učitel říkal že mi to jde ale otec
to nemohl vystát. Tohle je muzika prohlásil a pustil jame-
selasta.

Jameslast je celkem dobrý řekla angelika ale co se stalo
s houslemi.

Otec je vzal pod paži. Šli jsme s ním do stodoly.

Jestli dokážeš rozezpívat krávy budeš moct hrát dál řekl
a podal mi pouzdro.

Namazala jsem smyčec kalafunou a vložila jsem si hous-
le pod bradu. Stoupla jsem si mezi vegu a rigel.

Zahraju úryvek z jara řekla jsem. Celé to neumím.

Krávy taky latinsky neumí řekl otec.

Bratr si hryzal nehty.

Jak to dopadlo zeptala se angelika. Seděla na okraji ušá-
ku a netrpělivě si mnula ruce.

Začala rigel. Natáhla krk a zabučela. Potom spustila
vega a pak osm dalších krav. Zpívaly si s vivaldiho jarem.
Moje prsty poletovaly jako vlaštovky nad stodolou. Ze stá-

ní jsme slyšeli řehtat limericka i prasata si pobrukovala jenže otec.

Měl jiné jméno než otec zeptala se angelika.

Ne.

Co se stalo potom. Přitiskla si ruce na břicho.

Vytrhl mi housle z ruky. Nakopl vegu aby uhnula s tím svým březím břichem. Potom housle podal bratrovi. Tumaš řekl. Hoď je na hnůj kam patří.

Ne řekl bratr s chlapeckou hlavou zdviženou. Otcí se v očích zatřpytila příležitost. Zachráněné housle versus ponížený bratr.

Udělej to řekla jsem bratrovi. Hoď je na hnůj.

Ale vždyť patří škole ne nám.

Něco si vymyslím řekla jsem.

Tohle je špatně řekl bratr otcí. Jana umí hezky hrát. Pan učitel říká že hraje líp než on opravil se. Sám jsem ho slyšel.

Otcův řehot se odrazil od betonových zdí. Jeho pravá ruka popadla bratrův zátylek.

Tak se on bavit. Vždycky bratra zvedl za krk a chechtal se.

Vidíš ty svaly jano. Ne každý unese šrot holýma rukama.

Bratr housle upustil. Tím se problém vyřešil.

Zameť ten bordel řekl otec. Určitě bude dobře hořet.

Angelice zvlhly oči.

Vzala jsem svou sklenici vína a řekla dobrou noc.

Ty už jdeš podivila se.

Jo jsem unavená.

Ze svého dětského pokoje na půdě jsem z nového mobilu zavolala johnovi.

Ohlásil se telefonním číslem.

To jsem já řekla jsem.

Odkašlal si. Můžeme si zavolat zítra zeptal se.
Ne. Jenom se chci zeptat jestli se ti ozvala petra.
Petra zopakoval. Už pár dní jsem s ní nemluvil. Možná
od minulého týdne. Nevzpomínám si.
Dneska nepřišla do práce. Proto se ptám.
Tak je asi nemocná řekl john.
Určitě řekla jsem tak jo měj se.
Počkej vyhrkl volalas jí.
Jo řekla jsem. Několikrát. Asi nemá čas.
To se jí vůbec nepodobá. Zajedu tam. Stejně musím pro-
táhnout cestu. Přidáš se.
Už ležím v posteli řekla jsem.
Tak jsem za chvíli u tebe řekl a položil to.

Jedenáct

Přijel traktorem. Viděla jsem světla odbočující k nám.

Podzim byl na sníh skoupý.

Teď se vločky z nebe vyloženě sypaly.

Seděli jsme jako obvykle. Seděli jsme jediným způsobem jak to v traktoru volnobm sedmdesátpět jde.

Při hukotu motoru si nešlo povídat. Stěrače bojovaly s přívaly vloček. Když jsme vjeli do jugošky silnice už skoro nebyla vidět.

John nechal běžet motor naprázdno. Přikrčení jsme se rozběhli ke vchodu.

Petra bydlela nahoře v druhém patře.

Má nového souseda prohodil John když jsme procházeli okolo bytu v přízemí. Zpoza dveří se ozývaly normální roddinné zvuky. Zpoza petřiných dveří se neozývalo nic.

Nejdřív jsme zazvonili. Když neotevřela zkusili jsme ji oslovit skrz otvor na dopisy. Když otvor neodpověděl John vytáhl náhradní klíč.

Uvnitř páchly odpadky. Odněkud ze skrýše vylezla kočka a otřela se nám s kňouráním o nohy. Teda s kňouráním. Spíš s vrískotem.

Haló zavolal John jsi doma.

S kočkou v patách jsem šla do kuchyně. Našla jsem balíček granulí a dolila jsem jí vodu. Otevřela jsem lednici a zase ji zavřela. Uvnitř něco hnilo. Zápach se rozšířil po celém bytě a smísl se s oděrem kočičího záchodu a zatuchlým vzduchem. Po petře ani stopy. Oblečení na posteli. Zaschlé špinavé nádoby. Převržená židle v kuchyni. Na podlaze chodby se hromadily neotevřené účty.

Není tady řekl john.

Vzpomeneš si kdy jste si naposledy volali zeptala jsem se. Zamyslel se. Asi ve středu. O víkendu měla pracovat.

Znovu jsem jí zkusila zavolat. Tentokrát to spadlo rovnou do hlasové schránky. Mobil měla buď vypnutý nebo vybitý.

Nejspíš se s někým seznámila řekl john.

To je možný řekla jsem. Ale myslíš že by nechala kočku doma samotnou.

To nevím řekl. Nemluvíme spolu moc často. Od doby co se ke mně přistěhovala pirjo je to mezi námi dost napjatý. Nemají se rády. No hlavně petra ji.

Divný prohodila jsem. Ona přece vypadá tak mile. Jestli to nebude tím že má tak exkluzivní oblečení a používá slova kterým nikdo nerozumí.

Je to městská holka řekl john. Potřebuje čas musí si zvyknout.

Samozřejmě řekla jsem a snažila se aby to znělo lhostejně. Navzdory zápachu z lednice a kočičího záchodu jsem cítila johnovu vůni. John se opíral o spižírnu a sledoval uklízečkujanu jak hbitě hází zkažené jídlo do igelitky.

Promiň že jsem řekla to o tom provazu hlesla jsem. Snažím se celé si to zpětně vybavit. Možná jsem neuvázala ot-

cův uzel. Možná to byla obyčejná křížová spojka. Která povolila když mi lano vyklouzlo. Sjelo po zamrzlém kmeni.

Zavázala jsem igelitku a najednou si mě k sobě přitáhla johnova hellyhansenka.

Nebyla to tvoje chyba ozvalo se z bundy.

Na tváři mě poškrábalo strniště.

Jak to myslíš zeptala jsem se.

Že se ti nepodařilo ho zachránit. Možná chtěl umřít.

Nechtěl odsekla jsem a vytrhla jsem se mu z náruče. Rozhodl se že se vrátí k angelice. Nechtěl umřít. Předtím chtěl ale potom už ne.

Co bude s námi zeptal se.

Žádné my neexistovalo. Měl kalhotovou sukni. Na patro se mi tlačily zvratky. Pevně jsem svírala rty dokud jsem nepolkla.

Co budeme dělat zeptala jsem se. Zavoláme policii.

Pojď sem řekl a já jsem šla. Udělala jsem se pak se udělal on a pak bylo všechno jako dřív. Jeho vůně se rozptýlila a já jsem si otřela lepkavo mezi nohama. Na záchodě jsem si v přeplněném odpadkovém koši čehosi všimla. Vypadalo to jako teploměr. Byl to těhotenský test. Strčila jsem si ho do zadní kapsy.

Když jsme procházeli okolo bytu v přízemí pořád se od tamtud ozývaly zvuky. U východu jsem se otočila a šla jsem zazvonit.

Otevřel muž v mém věku. Mezi jeho nohama na mě mžouraly dvě děti. Muž držel v náruči mimino.

Dobrý den řekla jsem. Jmenuju se jana a jsem kamarádka petry co bydlí nahoře. Není doma. Neviděl jste ji náhodou.

Očividně mi nerozuměl.

Promiňte řekl já špatný švédsky.

Nahoře zopakovala jsem a ukázala jsem vzhůru. Holka co tam bydlí. Neviděl jste ji. Ukázala jsem si na oči.

Zavrtěl hlavou. Dlouho řekl. Možná týden.

V náruči se mi mrskala kočka.

Omluvila jsem se a odešla jsem.

Kočka ječela celou cestu zpátky do smalångeru zamotaná v jutovém pytli aby mi neutekla. John se protlačil sněhem do kopce a zastavil u kippů.

Podala jsem mu kočku. Ošil se.

Hele ta kočka řekl. Pirjo kočky nesnáší.

Dobře jí tak pomyslela jsem si ale myslela jsem tím i kočku.

Zítra si zavoláme řekl john.

Zavolej na policii řekla jsem já.

Natáhl ke mně ruce chtěl udělat něco co by potvrdilo náš vztah. Ale já jsem už vystoupila.

Dvanáct

Našli jste petru zeptala se angelika druhý den u snídani. Když jsem přišla domů byla už u sebe. Dveře pokoje měla zavřené. Před nimi mňoukala kočka. Za nimi vzlykala a škytala angelika jako dítě po dlouhém záchvatu pláče.

Ne řekla jsem a vzpomněla jsem si na těhotenský test. Vytáhla jsem ho ze zadní kapsy a podala jsem jí ho.

Ty se v tom vyznáš řekla jsem. Je pozitivní nebo negativní. Noneeejaaano vyhrkla a vstala to je boží.

Nech toho je petřin. Našla jsem ho u ní na záchodě.

Znovu si sedla a chytila se za břicho.

Ty ji znáš nenapadá tě kde by mohla být.

Angelika se ani nestihla pořádně zamyslet když zazvonil telefon. Očividně pořád platíme pevnou linku.

No jo ale na moc dlouho už ne řekla angelika. Za měsíc nás odstříhnou. Všechny včetně staříků.

Posadila se k telefonnímu stolku.

Ano řekla. Aha dobře rozumím. No jistě. Ne. Ne. Ale i tak díky. Však bude zase jiná příležitost.

Další co na vánoce nepřijdou řekla když to položila. Asi se bojí že by to nebylo vhodné.

Pozvalas i někoho mimo vesnici zeptala jsem se.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy Návrat domů.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.